

[Bauंगाard.]

forholdet mellem Europa og de nye lande langt fra så godt, som det er ønskeligt for os i Europa. Det er bydende nødvendigt, at forholdet til den nye verden bedres. Jeg tror, det er de små europæiske lande, som ikke er belastet af at være gamle kolonimagter, der har de bedste muligheder og dermed også de største forpligtelser til her at gøre en indsats. Danmark er et af disse lande. For os må det derfor, synes jeg, være magtpåliggende ved de kommende forhandlinger at søge forståelse for, at den omstændighed, at det vil være NATO-lande, der dominerer fællesmarkedet, ikke må give sammenslutningen en rent magtpolitisk karakter. Medvirkende til at fremme den nødvendige indstilling på dette område ville det være, om nogle af de neutrale europæiske lande kunne finde mulighed for at tilslutte sig fællesmarkedet under en eller anden form. Direkte medlemskab vil for enkelte lande ikke være muligt. Jeg håber, man kan betragte det som en selvfølge, at Danmark her vil arbejde for, at sådanne lande da får en løsere tilknytning til fællesmarkedet. Også handelspolitisk bør så mange som muligt være med i samarbejdet.

Endelig synes jeg så, det må fremhæves, ganske som det i sin tid blev fremhævet ved vor tilslutning til frihandelsområdet, at fællesmarkedet kun kan betragtes som en station på vejen. Handelspolitisk må vi ikke lukke os ude fra verden uden for Europa. For Danmark vil det i øvrigt i løbet af nogle år blive en livsbetingelse, at det ikke sker. Det er i dag blevet fremhævet, at den største fremgang for industrieksporten er sket i eksporten til de oversøiske markeder. Der er også i dag meget, der tyder på, at Vesteuropa i løbet af en årrække vil blive selvforsynende med fødevarer, og den afsætning, dansk landbrug da skal finde, vil blive i lande uden for Europa. Der er mange problemer, der skal løses, og det er derfor formentlig meget lange forhandlinger, der forestår. Lad os gå ind i disse forhandlinger og huske, at det handelspolitiske nok er særdeles afgørende, men det kan på den anden side absolut ikke være det eneste hensyn. Det nordiske må hele tiden være med i vore bestræbelser, og forholdet til den nye verden, herunder vor forpligtelse til at skabe kontakt med de nye landes befolk-

ning, tæller voldsomt. En aktiv dansk indsats i FN, også i spørgsmål, der berører medlemmer inden for fællesmarkedet, er ikke mindre vigtig. Kun hvis alle disse hensyn tilgodeses sammen med vore egne problemer, kan vi til sin tid sige, at forhandlingerne lykkedes for os. Så kan man til den tid sige, om der er skabt reelle muligheder for dansk indmeldelse.

Den meget store opgave, vi står over for, kræver samarbejde, og jeg tror, som det ærede medlem hr. Poul Møller sagde det, at vi i højere grad må lade også de politiske småting ligge. Meget store krav stilles til det danske samfund, når denne beslutning tages. Det kræver selvdisciplin også hos os, der har et politisk ansvar. Ud fra denne indstilling går det radikale venstre ind i samarbejdet for at undersøge den opgave, der her står foran os.

Aksel Larsen: Det er så rigtigt, som det er sagt, at en beslutning om at søge optagelse i det såkaldte fællesmarked ikke er en endelig afgørelse. Det er imidlertid også rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Per Hækkerup har sagt, at ligesom Danmark og eventuelt andre lande har undladt at bruge deres vetoret, f. eks. i Atlantpagten, og ofte har godkendt noget, som Danmark egentlig var modstander af, så er vetoretten i sådanne organisationer, hvor den eksisterer; blevet mere formel end reel. Derfor kan man befrygte, at selv om dette ikke er den formelle afgørelse, er det den reelle afgørelse. Man må i hvert fald gøre sig klart, at når et land som Danmark orienterer sig efter indtræden i fællesmarkedet, vil det, uanset hvordan forhandlingerne forløber og hvilket resultat de får, få meget svært ved at bakke ud igen. Det vil være vanskeligt ikke alene af udenrigspolitiske grunde på grund af tryk udefra, men det vil også blive vanskeligt, fordi store og indflydelsesrige kredse herhjemme og erhvervsgrupper vil orientere sig efter medlemskab i fællesmarkedet og derfor til sin tid kunne påpege, at hvis dette medlemskab ikke bliver til virkelighed, kommer de ud for meget store vanskeligheder, som angiveligt vil ramme hele samfundet og størsteparten af befolkningen.

Jeg vil imidlertid gå ud fra, at afgørelsen ikke træffes i dag, ikke træffes i forbindelse med denne debat, at afgørelsen ikke er